

İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
İSTE Kurumsal Akademik Arşivi Yönergesi

Amaç

Madde 1: Bu yönerge, İskenderun Teknik Üniversitesi mensupları tarafından üretilen bilimsel çalışmaların, Kütüphane bünyesinde oluşturulan İSTE Kurumsal Akademik Arşivi'ne elektronik ortamda aktarılması ve açık erişime sunulmasına ilişkin usul ve esasları düzenler. Yönergenin amaçları şu şekilde belirlenmiştir:

- a) İSTE mensupları tarafından üretilen bilimsel bilginin açık erişim standartlarına uygun olarak derlenmesi, uzun dönemde korunarak bilgiye erişimin güvence altına alınması ve bu doğrultuda İSTE'nin bilimsel ve entelektüel bilgi birikiminin geniş kitlelerce paylaşılması.
- b) Uluslararası standartlara uygun akademik arşiv sisteminin kurulması.
- c) ULAKBİM bünyesinde kurulan "Harman: Türkiye Akademik Arşivi"ne açık erişim standartlarına uygun veri sağlanması.
- d) İSTE mensuplarının açık erişimli dergilerde yayın yapılmasının teşvik edilmesi.
- e) Atama ve yükseltmeler ile diğer kurum içi değerlendirmelerde dikkate alınan bilimsel çalışmaların İSTE Kurumsal Akademik Arşivi'nde saklanması sağlanması.

Kapsam

Madde 2: İSTE Kurumsal Akademik Arşivi'nin kapsamı aşağıdaki materyallerden oluşmaktadır:

- Bilimsel dergilerde yayınlanmış makaleler,
- Yayınlanma aşamasında olan makaleler,
- Yüksek lisans ve doktora tezleri,
- Konferans bildirimleri,
- Seminer metinleri,
- Teknik notlar,
- Proje çalışmaları,
- Kitaplar,
- Kitap içinde bölümler,
- Ödüllü çalışmalar,
- Patent belgeleri,
- Afiş, video kaydı vb.

Dayanak

Madde 3: Bu yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 4/c ve 42/d maddeleri ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın 16/05/2019 tarihli ve 36155 sayılı "Açık Bilim Politikası" konulu yazısına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4: Bu yönergede adı geçen;

a) Açık Erişim: Araştırmacıların, kamu kaynakları ile üretilmiş bilimsel yayınların tam metinlerine finansal, yasal ve teknik engeller olmaksızın kamuya açık internet aracılığıyla ücretsiz olarak erişebilmelerini,

b) İSTE Kurumsal Akademik Arşivi: İskenderun Teknik Üniversitesi'nde üretilen bilimsel çıktıların dijital ortamda toplandığı, saklandığı, indekslendiği, uzun dönem korunduğu ve dağıtımının sağlandığı hizmetler bütünü,

c) İSTE Mensubu: İskenderun Teknik Üniversitesi akademik ve idari personelini, yüksek lisans ve doktora öğrencilerini,

d) Arşivleme: Bir üniversite mensubunun bilimsel katkı sağladığı akademik çalışmasının İSTE Kurumsal Akademik Arşivi'nde depolanması sürecini,

e) İvedi Arşivleme: Akademik çalışmaların hakem denetiminden geçmiş biçimlerinin ivedilikle açık erişim sisteminde arşivlenmesi sürecini,

f) Ambargo: Bilimsel araştırma sonuçlarının 12 aya kadar erişime kapalı olmasını ifade eder.

Yetki ve Sorumluluklar

Madde 5:

- a) İskenderun Teknik Üniversitesi mensupları yayınlarının telif haklarını kendilerinde bırakabilir ya da yayınlarına en geniş erişim hakkı sağlayacak lisansları yayıncılara teklif edebilirler.
- b) İskenderun Teknik Üniversitesi mensupları yayıncının izin verdiği koşullar doğrultusunda yayının ön baskı, son baskı veya yayıncı sürümünün tam metinlerini İSTE Kurumsal Akademik Arşivi aracılığıyla erişime açarlar. Yayınların İSTE Kurumsal Akademik Arşivi'nde arşivlenmesi hiç bir şekilde yazarların yayıncı tercihini ve yayın mecrasını sınırlamaz.
- c) İskenderun Teknik Üniversitesi mensuplarının yayına kabul edilen bilimsel çalışmalarının hakemden geçmiş şekli, yayın tarihinden geç olmamak koşulu ile en geç bir ay içinde İSTE Kurumsal Akademik Arşivi'nde arşivlenir. Ancak patent başvurusu yapılması düşünülen çalışmalar başvuru gerçekleştirildikten sonra, patent yayını ile aynı tarihte arşivlenir.
- d) Yayınların İSTE Kurumsal Akademik Arşivi'nde arşivlenmesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından yapılır.

- e) İskenderun Teknik Üniversitesi mensuplarının birden fazla kurumdan birden fazla yazarın işbirliği ile yaptıkları çalışmalar İSTE Kurumsal Akademik Arşivi'nde arşivlenir.
- f) İskenderun Teknik Üniversitesi yüksek lisans ve doktora öğrencileri tezleri kabul edildikten sonra, en geç bir ay içerisinde İSTE Kurumsal Akademik Arşivi'nde arşivlenir. Ancak patent başvurusu yapılması düşünülen çalışmalar başvuru gerçekleştirildikten sonra patent yayını ile aynı tarihte depolanır.
- g) İskenderun Teknik Üniversitesi mensupları akademik çalışmalarının son sürümlerini, ambargo ve benzeri koşullar nedeniyle sınırlandırılmış veya tamamen engellenmiş olmadığı sürece İSTE Kurumsal Akademik Arşivi'nde arşivlenmesini onaylar.

Açık Erişim / Ambargo Süresi Sonunda Açık Erişim

Madde 6: İskenderun Teknik Üniversitesi, araştırmalarını “açık erişim” seçeneği ile yayımlamak isteyen mensuplarını destekler. Yazarların yayıncılarla yaptıkları anlaşmalar ve depolama seçenekleri göz önüne alındığında çalışmalara erişim, “kamuya açık erişim” ve “ambargo süresi sonunda açık erişim” olmak üzere iki başlıkta uygulanır. Ambargo süresi 12 ayı geçmemelidir.

Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı

Madde 7:

- a) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, İSTE Kurumsal Akademik Arşivi'nin işletilmesi sürecinden sorumludur.
- b) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, İskenderun Teknik Üniversitesi mensuplarını İSTE Kurumsal Akademik Arşivi'nden haberdar etmek amacıyla, bilgilendirme kılavuzları hazırlar, gerekli tanıtım ve bilgilendirme çalışmalarını yapar.
- c) Kurumsal Akademik Arşiv Sistemi çalışmasına yönelik olarak diğer üniversite ve kurumlarla yapılacak anlaşma ve işbirliği çalışmaları Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından yürütülür.
- d) Lisansüstü tezlerin elektronik kopyalarının İSTE Kurumsal Akademik Arşivi'ne aktarılması sürecinde Enstitü Müdürlükleri ile koordinasyon sağlar.
- e) Yıl içinde öğretim elemanlarının bölüm başkanlıklarına teslim ettikleri bilimsel çalışmalar ile Web of Science, Scopus ve TR-Dizin'de indekslenen üniversite adresli bilimsel çalışmaları İSTE Kurumsal Akademik Arşivi'ne kaydeder.

Bilgi İşlem Daire Başkanlığı

Madde 8: İSTE mensupları tarafından üretilen, kurumun bilimsel ve entelektüel varlığını oluşturan çalışmaların İSTE Kurumsal Akademik Arşivi aracılığı ile erişime sunulması, İSTE Kurumsal Akademik Arşivi sistemi yazılımının güncellenmesi, yedeklenmesi, uzun dönem korunarak saklanması, güvenliğinin sağlanması ve “Harman: Türkiye Akademik Arşivi” sistemine, açık erişim standartlarında veri aktarılması süreçlerini yürütür.

Bölüm Başkanlıkları

Madde 9: Öğretim elemanlarının tamamlanmış bilimsel çalışmaları ile yıllık performans değerlendirme raporlarını kütüphaneye iletir.

İSTE Kurumsal Akademik Arşivi Danışma Kurulu

Madde 10:

Her yılın Haziran ve Aralık ayında İSTE Kurumsal Akademik Arşivi Yönergesi’ni değerlendirmek, gerekli gördüğü hallerde yönergeyi revize etmek veya değiştirme çalışmaları yapmak üzere İSTE Kurumsal Akademik Arşivi Danışma Kurulu oluşturulmuştur. Kurul;

Rektör veya görevlendireceği rektör yardımcısının başkanlığında

- 1) Senato temsilcisi
- 2) Barbaros Hayrettin Gemi İnşaatı ve Denizcilik Fakültesi temsilcisi
- 3) Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi temsilcisi
- 4) Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi temsilcisi
- 5) İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi temsilcisi
- 6) Mimarlık Fakültesi temsilcisi
- 7) Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi temsilcisi
- 8) Turizm Fakültesi temsilcisi
- 9) İSTE Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı ve Daire Başkanlığı’nda görevli İSTE Kurumsal Akademik Arşiv Sorumlusu Kütüphaneci’den oluşur.

Yürürlük

Madde 11: Bu yönerge İskenderun Teknik Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 12: Bu yönerge İskenderun Teknik Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.